

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра фізичної географії, природокористування і геоінформаційних
технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

(Майя НІКОЛАЄВА)

« 09 » 20 25 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК10 Глобальні виклики

Рівень вищої освіти: Другий (Магістри)

Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні
відносини

Спеціальність: С6 Географія та регіональні студії

Освітньо-професійна програма: «ГЕОГРАФІЯ»

ОНУ
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Глобальні виклики». - Одеса: ОНУ,
2025 р. 16 с.

Розробники: Стоян О.О., к. г. н., доцент кафедри фізичної географії,
природокористування і геоінформаційних технологій;

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичної географії,
природокористування і геоінформаційних технологій

Протокол № 1 від. "29.08" 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Галина ВИХОВАНЕЦЬ)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП «С6 Географія та регіональні студії»

(Галина ВИХОВАНЕЦЬ)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) геолого-географічного
факультету

Протокол № 1 від. "29.08" 2025 р.

Голова НМК

(підпис)

(Віталій СИЧ)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри фізичної географії,
природокористування і геоінформаційних технологій

Протокол № ____ від. "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри фізичної географії,
природокористування і геоінформаційних технологій

Протокол № ____ від. "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів - 3 годин - 90 змістових модулів - 3	Галузь знань <u>С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>С6 Географія та регіональні студії</u> (код і назва) <u>«ГЕОГРАФІЯ»</u> (назва) Рівень вищої освіти: <u>Другий (магістерський)</u>	<i>Обов'язкова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	1-й
		<i>Семестр</i>	
		1-й	1-й
		<i>Лекції</i>	
		18 год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		12 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
			год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	год.
		Форма підсумкового контролю: іспит	

2.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета формування у здобувачів системи знань про географічні закономірності глобальних природних та соціальних викликів і їх вплив на природне середовище та розвиток людства.

Завдання:

опанувати визначення і інтерпретацію понять глобальних викликів, ризиків та феномену глобалізації;

- дослідити взаємопов'язані процеси в географічній оболонці, соціально-економічні та

геополітичні процеси і явища в контексті глобальних викликів;

- розкрити сутність методів аналізу і класифікації глобальних викликів;

- розглянути географічні аспекти подолання глобальних природно-соціальних викликів сучасності і адаптації до них;

- проаналізувати актуальні проблеми глобальних перетворень природи та світового соціуму, місце в цих процесах України.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) загальних (ЗК):

ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою

Спеціальні (фахові) **компетентності (СК)**

СК 1. Здатність до використання законів, теорій, концепцій і парадигм сучасної географії, історії розвитку географічних досліджень та ідей для дослідження природно- і суспільно-територіальних систем на різних рівнях просторової організації.

СК 4. Здатність розробляти та сприяти впровадженню регіональних програм сталого розвитку територій, здійснювати геопланування територій різного ієрархічного рівня.

СК 5. Здатність здійснювати фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, процесів глобалізації, регіоналізації та урбанізації у світі, проводити їхню геоекологічну й суспільно-географічну експертизу та моніторинг.

СК 8. Здатність планувати, проводити та публічно презентувати результати наукових досліджень, забезпечити зрозуміле донесення власних знань, висновків та аргументацій до фахівців і нефаківців.

СК 11. Здатність працювати із законодавчими і правовими актами з кадастру та моніторингу географічного середовища, визначати показники контролю якості за якими проводиться моніторинг, виконувати аналіз та узагальнення умов формування природних ресурсів

Програмні результати навчання (**ПРН**):

ПР02. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати уміння працювати в команді.

ПР03. Вільно спілкуватися із професійних і наукових питань іноземною мовою

ПР06. Застосовувати сучасні моделі та інформаційні технології для проведення досліджень і розробок у сфері географії, природокористування, міського та регіонального розвитку.

ПР08. Здійснювати дослідження природно- і суспільно-географічних проявів розвитку геосистем у складних і непередбачуваних умовах, прогнозувати їхній розвиток, аналізувати альтернативи, оцінювати ризики та ймовірні наслідки.

ПР09. Проводити фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, здійснювати їхню геоекологічну і соціально-економічну експертизу та моніторинг.

ПР10. Застосовувати геоінформаційні технології, створювати та досліджувати моделі природно- і суспільно-географічних проявів розвитку геосистем, визначати можливості та межі їх застосування.

ПР11. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні та геоекологічні наслідки реалізації управлінських рішень у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку, рекреації та туризму.

ПР12. Планувати й виконувати теоретичні та прикладні дослідження, робити обґрунтовані висновки, аналізувати та презентувати результати досліджень.

ПР.14. Застосовувати науково-методичні основи та стандарти в області геоінформаційних технологій, навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, створювати бази даних і використовувати Інтернет-технології в географії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- визначення, сутність та відмінності глобальних викликів, ризиків та глобалізації;
- види сучасних глобальних викликів;
- методи аналізу глобальних викликів.

вміти:

- досліджувати глобальні процеси в географічній оболонці та суспільстві в контексті глобальних викликів;
- класифікувати глобальні виклики;
- проводити комплексний географічний аналіз, прогнозувати, розробляти і застосовувати технічні та адаптивні механізми відповіді глобальним викликам.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Глобальні виклики і методологія дослідження.

Тема 1. Глобальні виклики, ризики, глобалізація та анти глобалізація: передумови виникнення та філософія глобальних викликів; сутність та інтерпретації понять глобальні виклики, ризики; феномен глобалізації та анти глобалізації; ознаки та тенденції глобалізаційних процесів;

Тема 2. Методологія дослідження глобальних викликів: теоретичні підходи до аналізу глобалізаційних процесів; глобальні проблеми природи та людства; часові межі глобальних викликів; основні проблеми глобальних викликів.

Змістовий модуль 2. Проблеми сучасності і природоохоронна діяльність.

Тема 3. Охорона природи, забруднення довкілля та антропогенний фактор в контексті глобалізаційних викликів: міжнародна природоохоронна діяльність; головні міжнародні природоохоронні конвенції, механізми забезпечення міжнародно-правової охорони; всесвітня глобальна мережа біосферних резерватів; охорона геосфер (повітря, вод, біоти та ін.); забруднення довкілля; хімічна екологія (забруднення, забруднювачі, хімічні отруйові речовини; викиди та відходи, утилізація відходів та небезпечних речовин); кліматичні виклики (глобальне потепління, забруднення); стан ґрунтів; Світовий океан збереження біорізноманіття; ландшафтне різноманіття; природні ресурси та їх експлуатація.

Тема 4. Глобальні виклики соціальної сфери: суспільство ризику; урбанізація; трудова зайнятість; міграція, еміграція; бідність; насильство в суспільстві (тероризм, торгівля людьми та рабство, викрадення); релігії ХХІ сторіччя; соціально небезпечні хвороби та пандемії; продовольча безпека.

Змістовий модуль 3. Глобальні виклики і міжнародна співпраця.

Тема 5. Політичні та економічні аспекти глобальних викликів в сучасному світі: моделі політичного та економічного розвитку; міжнародні установи та організації - історія їх виникнення, структура та діяльність; діяльність ООН у контексті глобальних викликів; глобальна економіка та міжнародний розподіл праці, економічні стратегії розвитку розвинутих країн; світова організація торгівлі (СОТ) та інструменти регулювання міжнародної торгівлі; обіг радіоактивних, небезпечних хімічних і біологічних товарів і технологій, функції держави в умовах глобалізації; «голуба» економіка; сертифікація; санкційна політика.

Тема 6. Глобальні виклики - географічний прогноз, альтернатива, практичні рішення: інновації в сферах освіти, науки та техніки; клонування; транс гендерні організми; нанотехнології; високоточна зброя, зброя масового знищення; інформаційні технології, віртуальне середовище, штучний інтелект; соціальні мережі, Інтернет; енергозбереження та альтернативна енергетика; виклики в сфері освіти; дистанційна форма освіти.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб.	інд.
Тема 1. Глобальні виклики, ризики, глобалізація та анти глобалізація	16	2	4		10
Тема 2. Методологія дослідження глобальних викликів	13	3			10
Тема 3. Охорона природи, забруднення довкілля та антропогенний фактор в контексті глобалізаційних викликів.	16	4	2		10
Тема 4. Глобальні виклики соціальної сфери.	15	3	2		10
Тема 5. Політичні та економічні аспекти глобальних викликів в сучасному світі.	16	4	2		10
Тема 6. Глобальні виклики - географічний прогноз, альтернатива, практичні рішення	14	2	2		10

Разом за змістовним модулем				90	18	12		60
№ з/п	Назва теми практичних робіт						Кількість годин	
							денна	
1	Міжнародна природоохоронна діяльність: історія охорони природи, правова база, міжнародні природоохоронні організації, географія міжнародних об'єктів охорони природи. Скласти карту всесвітньої глобальної мережі біосферних резерватів.						4	
2	Глобальний вплив антропогенного фактору на природне середовище: види антропогенного впливу, стійкість геосистем, географія катастроф антропогенного характеру, глобальні зміни клімату. Підготувати презентацію.						2	
3	Глобальні виклики соціально-економічної сфери -суспільство ризику: географія та структура соціально-економічних викликів, продовольча проблема. Скласти карту урбанізації, тероризму, забезпеченості країн продовольством.						2	
4	Міжнародні установи та організації в контексті глобальних викликів: види організацій за типами, історія виникнення, об'єкт та предмет діяльності, спрямованість. Підготувати доповідь.						2	
5	Освіта, наука та техніка - глобальні виклики та інноваційні рішення: напрямки адаптації до глобальних викликів, технічні підходи до їх вирішення, стійкий розвиток. Творча робота здобувачів.						2	
	Разом:						12	

6. Семінарські заняття не передбачені.

7. Лабораторні заняття не передбачені

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин	
		денна	
1	Ознайомитися з положеннями теми: «Глобальні виклики та глобалістика: часові межі глобальних викликів; ознаки та тенденції процесу глобалізації; теоретичні підходи до аналізу глобалізації»	5	
2	Підготувати доповідь за темою: «Методологія глобалістики: становлення та розвиток глобалістики, як науки, категорії та визначення».	5	
3	Розкрити сутність проблеми охорони природи та забруднення довкілля (міжнародна природоохоронна діяльність; всесвітня глобальна мережа біосферних	10	

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин
		денна
	резерватів).	
4	Дослідити особливості антропогенного впливу на природне середовище (вплив на окремі геосфери; зв'язки людина-природа; природні ресурси).	10
5	Ознайомитись з основними положеннями теми: «Глобальні виклики соціальної сфери: урбанізація; трудова зайнятість; міграція, еміграція; соціально пандемії; продовольча безпека»	10
6	Визначити особливості феномену глобалізації в сучасному світі - політичні та економічні аспекти: діяльність ООН у контексті глобальних викликів; світова організація торгівлі (СОТ); функції держави в умовах глобалізації; «голуба» економіка.	10
7	Знайти приклади та пояснення інноваційних напрямків та підходів в сферах освіти, науки та техніки: інформаційні технології, віртуальне середовище; соціальні мережі, інтернет; енергозбереження та альтернативна енергетика; дистанційна форма освіти.	10
8	Разом:	60

До самостійної роботи відноситься (на вибір викладача):

- [1] - підготовка до лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять;
- [2] - написання рефератів, есе;
- [3] – підготовка доповіді, презентації.

(п.2.8. Положення про освітній процес в ОНУ).

5. Семінарські заняття не передбачені.

6. Лабораторні заняття не передбачені

В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю. Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача): PROMETHEUS. Добробут планети: що має знати й може вміти кожен. Навчіться ефективним способам захисту довкілля та сталого розвитку в сучасних умовах! Курс «Добробут планети: що має знати й може вміти кожен» на дасть вам ключові знання про екологічні виклики сьогодення та практичні інструменти їх подолання.

PROMETHEUS Європейський зелений курс (ЄЗК) та Україна. Розберіться з євроінтеграцією: курс «Європейський зелений курс (ЄЗК) та Україна» допоможе

вам зрозуміти, як ЄЗК впливає на політику та реформи в Україні та які можливості відкриває для її майбутнього в ЄС.

<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/egd-and-ukraine>

Здобувач може самостійно обрати ресурси, які будуть відповідати навчальній дисципліні. Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти.

Викладач залишає за собою право перевірити сформованість перелічених компетентностей та результатів навчання». У разі наявності сертифікату про проходження тренінгу на кожен сертифікат налічується 5 балів за один кредит пройденого курсу.

9. Методи навчання

Словесні: лекція (класична, консультація, діалог з здобувачами); пояснення.

Наочні: ілюстрування (використання наочності – ілюстрацій, картографічних джерел); демонстрування (використання проектору, комп'ютерної техніки, презентацій, відео фрагментів).

Презентація – для усного супроводу повідомлення під час лекційних і практичних занять, при поясненні нового матеріалу, під час доповідей студентів.

Практичні роботи – виконання завдань, передбачених програмою курсу.

Самостійна робота:

- тематичне реферування – робота студентів з підручниками, посібниками, довідниками, Інтернет-ресурсами;

- доповідь, презентація - самостійно виконана творча робота аналізу проблеми, обов'язково містить власні висновки і пропозиції здобувача.

Методи дистанційного навчання – викладання дисципліни на відстані від викладача за допомогою інформаційних технологій (Zoom, інструментів Google).

Інноваційні методи навчання – компетентнісний. Заняття на основі інформаційно комунікаційних технологій.

10.Форми контролю і методи оцінювання

(у т. ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Дисципліна «Основи екології та сталий розвиток» оцінюється за 100-бальною шкалою.

Формами контролю в ОНУ є: залік, диференційований залік, іспит.

Поточний контроль – це контроль за темами 1-6.

Періодичний – контроль за змістовими модулями (ЗМ) 1.

Методи поточного/періодичного контролю: усне опитування, контрольні письмові роботи, оцінювання виконання завдань СР, захист результатів практичних, оцінювання доповідей, тестування (бланкове або комп'ютерне).

Підсумковий контроль – іспит. Вимоги до проведення іспитів та заліків зазначені у пп.. 3.5-3.11 та пп.3.12-3.14 «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ імені І. І. Мечникова». Основна мета заліку/заліку - встановлення рівня, обсягу, якості, глибини знань здобувачів, вміння застосовувати їх у практичній діяльності, розкриваються усі види компетенцій здобувача.

Критерій оцінки курсу «Менеджмент природних ресурсів та природоохоронна діяльність» - обсяг за кредитами. 1 кредит (30 годин), 100% виконаних завдань – 30.3 балів.

Здобувач може самостійно обрати платформу для неформальної освіти. В обов'язки здобувача буде представити для оцінки викладачем документа, що підтверджує факт неформальної освіти, програми, тих компетентностей та результатів навчання, які були сформовані під час неформальної освіти. Задача викладача – обґрунтувати факт прийняття документа, що підтверджує неформальну освіту, або не прийняття.

Неформальна освіта: сертифікат на освітній платформі – 1 кредит, виконання 100% – 5 балів, а 88% - 4 бали від запропонованих завдань до дотичної теми або змістового модуля. Максимально можлива кількість балів за неформальну освіту – 15.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки;	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє

	самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість розрахункових /тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення

	під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно наслідкових зв'язків і формулювання висновків	причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання для підсумкового контролю

1. Які ознаки та тенденції процесу глобалізації?
2. Зазначити сутність та сучасну інтерпретацію понять глобальні виклики, ризики, глобалістика.
3. Пояснити передумови феномену глобалізації, анти глобалізації.
4. Розкрити аспекти глобалізації: політичний, економічний, культурний, екологічний.
5. Викласти основні підходи і підґрунтя методології дослідження глобальних викликів.
6. Навести категорії та визначення глобалістики, як науки.
7. Які існують критерії виділення глобальних викликів?
8. Зазначте передумови виникнення глобальних викликів.
9. Вкажіть поширені теоретичні підходи до аналізу глобальних викликів.
10. Які найбільш актуальні глобальні виклики та ризики природи і людства.
11. Навести види та класифікацію глобальних проблем.
12. В чому полягає сутність процесів глобалізації та антиглобалізації.
13. Виклики глобального потепління та збереження озонового шару.
14. Виклики пов'язані з проблемою прісної води.

15. Виклики опустелювання.
16. Як забруднення навколишнього середовища впливає на життєдіяльність людства на Землі?
17. Проблеми та виклики раціонального освоєння Світового океану.
18. Проблеми та виклики раціонального освоєння космічного простору.
19. Глобальні виклики людства. Продовольча проблема.
20. Глобальні виклики людства. Демографічна проблема.
21. Виклики урбанізації та трудової зайнятості
22. Міграція, еміграція, рух населення.
23. Деградація навколишнього середовища як глобальний виклик.
24. Вказати та пояснити глобальні виклики соціальної сфери.
25. Розкрити поняття - суспільство ризику.
26. Релігії ХХІ сторіччя, виклики пов'язані з релігійним життям
27. Стан ґрунтів та його зв'язок з продовольчою проблемою.
28. Основні виклики у сфері використання земельних ресурсів.
29. Головні міжнародні природоохоронні конвенції.
30. Глобальні екологічні виклики.
31. Геоекологічна ситуація в Україні.
32. Збереження біорізноманітності та ландшафтного різноманіття.
33. Ресурсні проблеми.
34. Енергетична криза людства та шляхи її вирішення.
35. Глобальні тенденції розвитку енергетики. Традиційна енергетика.
36. Використання альтернативних джерел енергії.
37. ООН, історія виникнення, структура, напрямки роботи.
38. Римський клуб: історія створення, мета, завдання, досягнення.
39. Всесвітня метеорологічна організація: історія створення, мета, завдання, досягнення.
40. Світова організація торгівлі (СОТ): історія створення, мета, завдання, досягнення.
41. Екологічна безпека і ядерна енергетика.
42. Суспільство і природа. Причини екологічної кризи.
43. Виклики воїн та тероризму.
44. Методологія та практика сталого розвитку.
45. Стратегічне управління.
46. Міжнародна класифікація природно-заповідних територій.
47. Міжнародна Червона книга, Європейський Червоний список.
48. Виклики пов'язані з пандемією.
49. Поняття та сутність «зеленої» економіки.
50. Поняття та сутність «голубої» економіки.
51. Вплив діяльності людини на гідросферу та джерела її забруднення.
52. Виклики гідродинамічної безпеки регіонів України та проблеми збереження водних ресурсів
53. Концептуальні засади сталого розвитку.

54. Еколого зрівноважений та еколого безпечний розвиток економіки.
55. Радіаційна небезпека та її рівень у різних регіонах світу.
56. Якість атмосферного повітря та його головні забруднювачі.
57. Відходи життєдіяльності та їх вплив на середовище проживання.
58. Екологізація науки, техніки і виробництва.
59. Виклики забруднення навколишнього середовища. Утилізація відходів та небезпечних речовин
60. Забруднення довкілля, хімічна екологія.
61. Виклики та види антропогенного впливу на природне середовище.
62. Основні напрямки та виклики інновацій в сферах освіти, науки та техніки. Штучний інтелект.
63. Сучасні виклики інформаційних технологій, віртуального середовища.

12.Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожний змістовий модуль. Відповідь під час іспиту також оцінюється за 100-бальною шкалою. Фінальна оцінка з навчальної дисципліни це середнє арифметичне суми балів за поточний контроль та підсумковий контроль.

Поточний та періодичний контроль			Сума балів
Змістовий модуль 1	Практичні роботи	Підсумковий контроль (іспит)	
T1-T6	ПР1-ПР5		
20	40		100

Примітка: T1-T6 – номери тем, ПР1-ПР7 – номери практичних робіт, СР – самостійна робота студентів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
			дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни; Силабус; Навчально-методичні матеріали для лекцій, конспекти (тексти, схеми) лекцій; Мультимедійні презентації; Плани практичних, семінарських та лабораторних занять;

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Глобальні проблеми сучасності : підручник / за ред. В. С. Бакірова, А. П. Голікова, О. А. Довгаль, В. А. Пересадько, В. І. Сідорова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 632 с.
2. Гудзяляк І. Географія населення: навч. Посібник. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 256 с.
3. Зінченко В. В. Глобалізація і глобалістика: Навчальний посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 428 с.
4. Лукашевич В. М. Глобалістика: навч. посібник. Львів: Новий Світ 2000, 2020. 440 с.

Додаткова

1. Бжезінський З. Велика шахівниця. Львів; Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2000. 236 с.
2. Гура В. Л., Берданова О. В. Глобалізаційні виклики: навчально-методичний комплекс для здобувачів спец. 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», ступінь вищої освіти «Магістр», освітньо-професійна програма «Економічна безпека підприємництва», заочна форма навчання. К.: «ЦП Компринт», 2021, 31 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Всесвітня метеорологічна організація: веб сайт. URL: <https://public.wmo.int/>
2. Світова організація торгівлі (COT): веб сайт. URL: <https://www.wto.org/>.
3. Продовольча та сільськогосподарська організація Об'єднаних націй: веб сайт. URL: <https://www.fao.org/>
4. Українське представництво Організації Об'єднаних Націй: веб сайт. URL: <https://ukraine.un.org/>
5. Center for Earthquake Research and Information, The University of Memphis. 100% Chance of an Earthquake Today: веб сайт. URL: <http://www.ceri.memphis.edu/public/eqtoday.shtml>